

Verbeteringen van het protocol, de software en de handleiding voor de EPB-certificatie van wooneenheden versie 2.5 (maart 2023)

Dit document geeft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen aangebracht aan versie 2.4 (januari 2021) van het protocol betreffende de certificatie van wooneenheden, alsook in de bijhorende nieuwe software versie 1.0.7.

Een belangrijke wijziging wordt in het protocol aangeduid met de vermelding "NEW".

De verduidelijking van een punt of een herwerkte versie van een paragraaf om het begrip ervan te verbeteren zonder de betekenis ervan te veranderen daarentegen zijn geen wijzigingen die worden aangeduid met de vermelding "NEW". Hetzelfde geldt voor wijzigingen in de structuur van het protocol voor zover bepaalde paragrafen zijn verplaatst of verwijderd. Enkele van deze verduidelijkingen zijn per boek opgelijst, op het eind in de paragraaf 'Overige'.

Ten slotte werden ook nog de aanpassingen die werden gemaakt aan de software en de handleiding en die losstaan van het nieuwe protocol uitgelegd.

Boek I

De belangrijkste wijzigingen aan Boek I hebben betrekking op de volgende punten:

1. Verkoop of verhuur

De paragraaf (vroeger §4.4.1) die uitlegde dat om administratieve en statistische redenen de certificeerder moest vermelden of het certificaat werd opgesteld voor verkoop of verhuur van de woning, is verwijderd. In de software wordt dit gegeven eveneens niet meer opgevraagd, aangezien certificaten vaak hergebruikt worden in het kader van een andere transactie en er ook steeds vaker vragen worden ontvangen om een certificaat op te stellen niet in het kader van één van deze beide transacties.

2. Overige

In §4.3.3 werd verduidelijkt dat de naam van de bewoner niet mag worden hernomen, zelfs indien in afwezigheid van een postbusnummer enkel de naam van de bewoner op de postbus staat.

Het is vanaf nu mogelijk om als verdieping N-04 in te geven. De regels voor bepalen van de verdieping werden ook verduidelijkt met een extra voorbeeld, zodat het steeds duidelijk is welke verdieping er moet worden ingegeven voor openingen (zie verder).

Een wand met een minimale R-waarde van minstens 1 (m².K)/W mag eveneens als geïsoleerd beschouwd worden, zelfs indien deze geen materiaal bevat met een $\lambda \leq 0,08$ W/(m.K).

Boek II

De belangrijkste wijzigingen aan Boek II hebben betrekking op de volgende punten:

1. Beglazing en profielen

Aangezien in versie 1.0.7 van de software het per opening mogelijk is om het fabricagejaar in te geven indien dit gekend is (zie verder), heeft dit ertoe geleid dat de twee verschillende types HR dubbele beglazingen (§3.4.1) en drie verschillende types metalen profielen met thermische onderbreking (§3.6.2), die enkel werden onderscheiden op basis van het fabricagejaar, elk werden herleid tot één type. In de nieuwe versie van de software wordt zo automatisch het verschil in energieprestatie bij een verschillende fabricagejaar in rekening gebracht.

Verder werd er voor metalen profielen eveneens een regel toegevoegd dat, indien het gaat om een aluminium profiel met een fabricagejaar vanaf 1997, men steeds een profiel met thermische onderbreking mag veronderstellen.

2. Zonneweringen

Er werd verduidelijkt dat eveneens zonneweringen die zich niet in het vlak van het venster (dus niet parallel hiermee), eveneens mogen worden beschouwd als een zonnewering van het type 'andere zonneweringen'. Ter illustratie werd er eveneens een foto toegevoegd van een luifel.

3. Identificatie van de verlieswanden en openingen

Voor de verlieswanden die in het coderingsverslag verschijnen wordt er geen generieke naam meer voorgesteld. In §5.2.1, §5.2.2 en §5.2.3 wordt er daarom verduidelijkt dat deze naam tot doel heeft de verlieswand of opening te identificeren. Voor de openingen die zich in een gevel bevinden dient eveneens de verdieping te worden ingegeven waarop deze zich bevinden. Voor openingen is het vanaf nu ook mogelijk om per opening de U_w of U_D -waarde hiervan te gaan aanpassen.

4. Overige

Voor kunststof profielen (§3.6.2) werd er verduidelijkt dat slechts één van beide indicatoren (dikte groter dan 65mm of fabricagejaar vanaf 1980) voldoende is om ervan uit te mogen gaan dat er 2 kamers of meer aanwezig zijn.

Boek III

De belangrijkste wijzigingen aan Boek III hebben betrekking op de volgende punten:

1. Externe warmtelevering

Voor externe warmtelevering (§1.5.2.5) werden er ter verduidelijking twee voorbeelden toegevoegd van gevallen die niet als externe warmtelevering moeten worden beschouwd.

2. Fabricagejaar van ketels en kachels

De twee paragrafen in §1.5.7 werden samengevoegd tot één paragraaf, om de regels voor ketels en kachels voor vaststellen van het fabricagejaar te uniformiseren. De regels hier werden ook lichtjes gewijzigd, aangezien net zoals bij het fabricagejaar van openingen, de software vanaf nu automatisch het bouwjaar van de woning in rekening zal brengen indien het fabricagejaar van de ketel of kachel niet gekend is.

3. Expansievaten

In de twee paragrafen omtrent opslagvaten voor verwarming (§1.5.10) en voor sanitair warm water (§2.3.6) werd een uitleg toegevoegd om te verduidelijken dat buffer- of opslagvaten niet verward dienen te worden met expansievaten.

4. Ongeïsoleerde leidinglengte en ongeïsoleerde toebehoren

De paragraaf §1.6.1 werd herschreven, aangezien vanaf nu de lengte van ongeïsoleerde distributieleidingen in onverwarmde ruimtes het aantal ongeïsoleerde toebehoren in onverwarmde ruimtes apart zullen moeten worden ingegeven in de software.

5. Andere

In §2.3.6 werd verduidelijkt dat in geval van een collectieve installatie het volume van het voorraadvat dat moet worden ingegeven het totale volume is, en dat dit dus niet moet worden gedeeld door het aantal aangesloten EPB-eenheden.

Software

De belangrijkste wijzigingen aan de software hebben betrekking op de volgende punten:

1. Identificatie verlieswanden en openingen

Zoals reeds uitgelegd in de wijzigingen aan boek II wordt er vanaf nu geen generieke naam meer voorgesteld voor de verlieswanden. Het is echter wel verplicht om een naam in te geven die de identificatie van de verlieswand hiervan mogelijk maakt, wat een betere begrip van het certificaat moet mogelijk maken. Voor openingen is het niet verplicht om de naam in te vullen (bij een groot aantal openingen is dit immers vaak geen sinecure), maar dient er wel te worden aangegeven op welke verdieping de opening zich bevindt. Dit eveneens om identificatie van de opening te vergemakkelijken.

2. Tweektalig coderingsverslag

Om een volledig tweektalig coderingsverslag mogelijk te maken, werd het eveneens mogelijk gemaakt om de beschrijving van het beschermd volume en de namen van de openingen en aanvaardbare bewijsstukken in het Frans en het Nederlands in te geven.

3. Fabricagejaar openingen

Het fabricagejaar van de openingen kan eveneens worden ingegeven. Indien het fabricagejaar van de opening niet gekend is, baseert men zich op het jaar waarin dit geplaatst werd waarvan men één jaar aftrekt. Indien het fabricagejaar of het jaar van plaatsing niet gekend is, moet 'Fabricagejaar gekend?' niet worden aangevinkt in de software, waardoor automatisch het bouwjaar van de wooneenheid in rekening wordt gebracht.

Door ingave van het fabricagejaar zijn de types beglazing en profielen die enkel werden onderscheiden op basis van fabricagejaar (bv. dubbel glas HR < of ≥ 2000 en metalen profielen voor 1996, tussen 1996 en 2008 en na 2008) verdwenen, en vervangen door één enkel type.

4. Fabricagejaar SWW opwekkers

Het fabricagejaar moet vanaf nu ook worden ingegeven voor doorstromers, voorraadtoestellen en verwarmingsketels die enkel voor SWW zorgen, om te kunnen bepalen of deze over een EPB periodieke controleattest moeten beschikken.

Hiervoor gelden dezelfde regels dan voor openingen, namelijk indien het fabricagejaar niet gekend is, baseert men zich op het jaar van installatie waarvan men één jaar aftrekt. Indien beide niet gekend zijn, moet 'Fabricagejaar gekend?' niet worden aangevinkt in de software, waardoor automatisch het bouwjaar van de wooneenheid in rekening wordt gebracht.

5. Aanpassing U-waarde per opening

Aangezien het mogelijk is dat, door de verschillende afmetingen van de openingen, er per opening een verschillende U_w -waarde (voor ramen) of U_D -waarde (voor deuren) wordt gedeclareerd door de fabrikant, is het vanaf nu ook mogelijk om per opening de U-waarde aan te passen (zie onderstaand voorbeeld), door te klikken op . In dat geval is het wel verplicht om een bewijsstuk in te geven.

Naam NL	Naam FR	Type opening	Zonnewering	Verdiep	Oppervlakte ...	U-waarde	Bewijsstuk U-waarde
Schuifraam	Fenêtre coulissante	PVC raam	Geen	+03	5,40	2,94	
Terrasdeur	Porte terrasse	Metalen glazen deur	Geen	+03	2,00	1,50	Factuur deur
Paneel	Panneau	Paneel hout		+03	1,00	1,32	

6. Ongeïsoleerde leidinglengte en ongeïsoleerde toebehoren

De lengte van ongeïsoleerde distributieleidingen voor verwarming in onverwarmde ruimtes het aantal ongeïsoleerde toebehoren in onverwarmde ruimtes apart zullen moeten worden ingegeven in de software. De certificateurs zullen dus zelf per ongeïsoleerd toebehoren geen equivalente lengte van 1,5m bij de ongeïsoleerde leidinglengte moeten bijtellen, maar simpelweg het aantal ongeïsoleerde toebehoren kunnen ingeven.

7. Verkoop of verhuur

Zoals hierboven reeds vermeld, zal er niet meer moeten worden ingegeven of het certificaat wordt opgemaakt werd voor de verkoop of verhuur.

Handleiding van de certificateur

De belangrijkste wijzigingen aan de handleiding hebben betrekking op de volgende punten:

1. Wijziging van de "De 3 voornaamste uit te voeren aanbevelingen" naar een "Aanbevolen renovatiescenario"

De samenvattende lijst van aanbevelingen ter verbetering van de energieprestaties van de woning, die vroeger beperkt was tot de 3 belangrijkste aanbevelingen, omvat nu alle aanbevelingen. Bovendien wordt alleen de totale procentuele vermindering van het jaarlijkse energieverbruik na uitvoering van alle werkzaamheden getoond naast de laatst uitgevoerde aanbeveling.

2. Aanpassing van de in de aanbevelingen gesimuleerde U-waarden

Toepassing van de toelaatbare U-waarden, opgenomen in tabel XXIII (U/R) van bijlage 3 bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van verschillende uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie van 2 mei 2013 betreffende het Brussels Wetboek voor Lucht-, Klimaat- en Energiebeheersing).

Wat de verlieswanden betreft, wordt geen onderscheid meer gemaakt volgens de omgeving. De waarde 0,24 (W/m²K) wordt toegepast op alle wanden.

3. Wijziging van aanbeveling SWW

In de context van de geleidelijke afschaffing van gas tegen 2030 en de onzekerheden in verband met de energiedragers is het niet langer coherent om de vervanging van een opwekker op elektriciteit door een opwekker op gas aan te bevelen. Deze aanbeveling werd aangepast om de geleidelijke afschaffing van het gasverbruik te ondersteunen.

De vervanging door een gastoestel wordt derhalve niet langer voorgesteld en alleen de vervanging door een warmtepomp (thermodynamische boiler) wordt behouden. De opwekkers waarvoor deze aanbeveling wordt getoond zijn nog steeds dezelfde, behalve voor boilers met een opslagvolume van minder dan 15 liter die dus een keuken bedienen. Dergelijke kleine boilers met een elektrische weerstand worden over het algemeen gebruikt wanneer de tappunten zich op grote afstand van de centrale opwekkers bevinden (waardoor de wachttijd wordt beperkt). De thermodynamische boiler is in dat geval niet pertinent omdat dit een centrale opwekker is.

Tot nu toe simuleerde de aanbeveling een opwekker op gas met elektronische ontsteking, die in de simulatie van de SWW-aanbeveling wordt 'vervangen' door een thermodynamische boiler.

4. Toevoeging van aanbeveling SWW 'Een energie-efficiënt warmwatertoestel plaatsen'.

Variant gecreëerd voor wanneer de opwekker van warm water afwezig is. De afwezigheid van een opwekker van warm water heeft momenteel een ongunstig effect op de berekening. De installatie van een efficiënt productiesysteem zal het resultaat van het primaire energieverbruik verbeteren.

5. Toevoeging van aanbeveling ‘De voorgevel langs de binnenkant isoleren’.

De bestaande aanbeveling SCH7: ‘De gevel isoleren’ maakt momenteel geen onderscheid tussen geveldelen waar isolatie van buitenaf meestal moeilijk of zelfs onmogelijk is omdat dit door vergunningverlenende overheden wordt geweigerd.

De beperkte informatie in de ingave in de software, maar vooral de onmogelijkheid om de adviezen van de vergunningverlenende overheden over de bescherming van de bestaande gevel nauwkeurig te voorspellen, maakt het momenteel niet mogelijk de haalbaarheid van de isolatie van alle gevels van buitenaf te bepalen.

Wij willen deze aanbeveling echter verfijnen door een alternatieve versie te creëren, waarin meer specifiek wordt voorgesteld de voorgevels van rijhuizen, waarvan de oriëntatie op de straat in het algemeen een bouwvergunning vereist, van binnenuit te isoleren.

De beperkte informatie in de codering laat ook geen uitbreiding toe naar drie- of viergevelhuizen of appartementsgebouwen. De vanaf de openbare ruimte zichtbare voorgevel(s) kunnen hier immers niet worden geïdentificeerd.

6. Isolatie van de spouw

In het kader van de aanbeveling ‘isolatie van buitenaf (SCH7a) en ‘isolatie van binnenuit (SCH7b)’ werd bij de uitwerking van de aanbevelingen een extra tekst worden toegevoegd wanneer de aanwezigheid van een luchtspouw is vastgesteld of wanneer de aanwezigheid van een luchtspouw voor één of meer muren onbekend is.

7. Toevoeging van aanbeveling ‘Zonwering plaatsen’

Deze nieuwe aanbeveling wordt getoond zonder berekening van de energieprestaties, gebaseerd op ingegeven gegevens, voor openingen met blootstelling aan het oosten, zuidoosten, zuiden, zuidwesten of westen en zonder zonwering.

8. Toevoeging van een tekst voor de beperking van oververhitting

Toevoeging van tekst in de aanbevelingen voor de isolatie van de daken en plafonds: *"Een geïsoleerd dak beperkt de toevoer van warmte van buitenaf en het risico op oververhitting in de zomer. Deze verbetering is nog aanzienlijker naarmate de geplaatste isolatie een hoger soortelijk gewicht bezit, zoals bijvoorbeeld bij cellulose of houtvezel."*

9. Wijziging van de aanbevelingen omtrent ventilatie

In het kader van de aanbevelingen ‘Het ventilatiesysteem vervolledigen’ en ‘Een ventilatiesysteem installeren’ worden de ruimtes waarin een ventilatiesysteem moet worden toegevoegd in de aanbeveling opgenomen. Daarnaast wordt de besparing door de installatie van een balansventilatiesysteem (systeem D) met warmterecuperatie telkens getoond.

10. Wijziging van de tekst van aanbeveling: ‘Centrale verwarming installeren’

In het geval van de aanbeveling ‘centrale verwarming installeren’ in geval van een lokale elektrische weerstandsverwarming, wordt deze niet langer getoond bij appartementen in mede-eigendom en wanneer het om een ‘elektrische wandverwarming’ gaat.

11. Toevoeging aanbeveling ‘gasketel vervangen’

Een nieuwe aanbeveling gecreëerd voor individuele atmosferische gasketels die niet condenseren. Deze aanbeveling heeft derhalve geen betrekking op ketels op stookolie en collectieve gasketels.

Er werd een variant toegevoegd in het geval van een individuele niet-condenserende ketel voor een appartement. Dit zou immers problematisch zijn voor appartementsgebouwen in mede-eigendom, omdat in gebouwen met ketels die zijn aangesloten op een collectief rookkanaal voor de afvoer van verbrandingsgassen

de vervanging van een niet-condenserende ketel door een condenserende ketel immers niet mogelijk is, dit zou ernstige problemen opleveren. Hiervoor moeten alle niet-condenserende ketels in het gebouw immers worden vervangen of worden aangesloten op het collectieve rookkanaal voor condenserende ketels (indien aanwezig) of moet een nieuw collectief rookkanaal voor de afvoer van verbrandingsgassen voor condenserende ketels worden aangelegd.

Opmerking: in de kleine mede-eigendommen kunnen de rookkanalen voor verbrandingsgassen individueel zijn door buizen in de bestaande schoorstenen te voorzien en te gebruiken.

12. 'Gedwongen' aanbevelingen

De volgende aanbevelingen komen op het EPB-certificaat te staan, ook als de besparing minder dan 2% bedraagt, omdat deze in het algemeen makkelijk gerealiseerd kunnen worden:

- Een buitenvoeler plaatsen
- Een kamerthermostaat plaatsen
- De leidingen van het verwarmingssysteem isoleren

13. Aanpassing tekst van de aanbeveling 'De leidingen van het verwarmingssysteem isoleren'

De nieuwe EPB-verwarmingsreglementering vereist de isolatie van de bestaande verwarmingsbuizen met een diameter van 20 mm of meer, bij de oplevering van het verwarmingssysteem, zie [hier](#). De isolatie moet daarbij dikker zijn dan 10 mm, afhankelijk van het type isolatie en in overeenstemming met bijlage 3 van het besluit EPB-verwarming en -klimaatregeling.